

Tunnistetiedot

PROGRESS IN INTERNATIONAL READING LITERACY STUDY

**Tässä dokumentissa olevia tekstejä
ja tehtäviä ei saa uudelleen julkaista
ilman IEA:n lupaa.**

4. luokka

Koulutuksen tutkimuslaitos

<http://ktl.jyu.fi/>

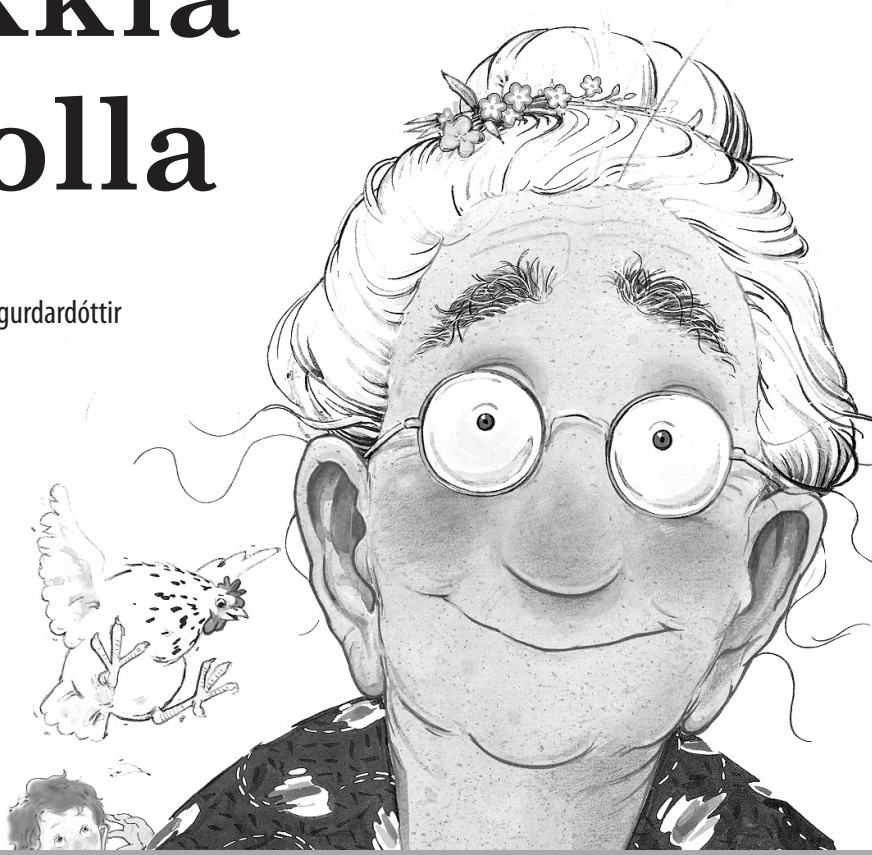

TIMSS & PIRLS
International Study Center
Lynch School of Education, Boston College

© IEA, 2015

Kukkia katolla

kirjoittanut Ingibjörg Sigurdardóttir

Kertoisinko teille eräästä tuntemastani muorista? Hän on todella kummallinen vanha nainen, ja niin täynnä elämää! Hänen oikea nimensä on Anna-Liisa, mutta minä kutsun häntä Anna-muoriksi. Ennen kuin hän muutti meidän kerrostaloomme, hän asui maalla. Hänen maatalonsa oli aivan kuin nukketalo. Siinä oli pikkuruiset ikkunat ja kattoa peitti ruoho. Ja katolla kasvoi myös kukkia!

Anna-muori oli asunut maatalossaan aivan yksin, mutta hän ei ollut koskaan yksinäinen, sillä hänellä oli monia eläimiä, joiden kanssa puuhata: lehmä, seitsemän kanaa, kaksi lammasta ja kissa.

Eräänä päivänä Anna-muori sairastui.

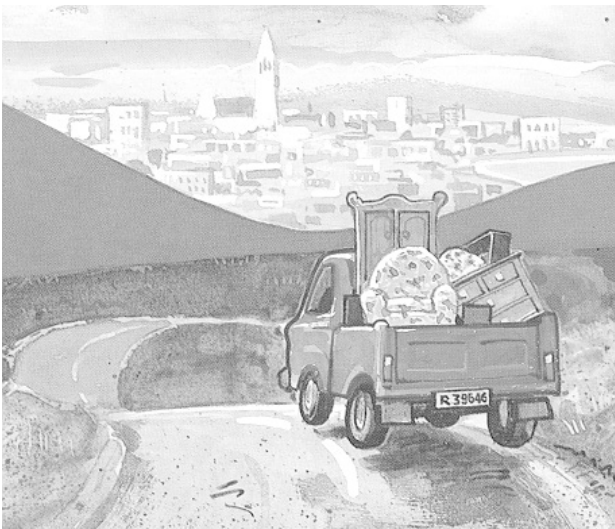
”Sairautenne ei ole vakavaa, mutta teidän pitäisi muuttaa kaupunkiin”, oli lääkäri sanonut. ”Ei ole kovin viisasta asua täällä aivan yksin. Lehmänne ei voi soittaa minulle, jos katkaisette jalkanne pihalla!”

”Pystyn huolehtimaan itsestäni!”, Anna-muori vastasi. Mutta sitten hän ajatteli, että ehkä olisi hauskaa asua kaupungissa.

”Hyvä on!”, hän tokaisi yhtäkkiä. ”Minä muutan kaupunkiin.”

Pian hän oli myynyt maatilansa ja ostanut huoneiston kerrostalostamme.

Mutta mitä hän aikoi tehdä eläinten suhteen? Eihän hän voinut ottaa niitä mukaansa kaupunkiin. Onneksi naapuritilan väki lupasi ystävällisesti pitää niistä huolta. Silti Anna-muorin oli hyvin vaikea sanoa hyvästit eläinystävillään. Hän oli *niin* surullinen, että lopulta hän päätti ottaa kissansa Roopen mukaansa.

Anna-muori pakkasi kaikki tavaransa kuorma-autoon ja oli pian matkalla uuteen kotiinsa. Häntä jännitti kovasti, ja hän odotti todella innoissaan kaupungin näkemistä.

Minuakin jännitti kovasti! Odotin malttamattomana, että näkisin, kuka vastapäiseen huoneistoon muuttaisi. Ehkä se olisi joku toinen pikkupoika, jonka kanssa voisin leikkiä. Mutta se oli Anna-muori. No, oli hänellä sentään kissa.

Anna-muori ei ollut kovinkaan tyytyväinen katsellessaan uutta asuntoaan.

”Tämä on ihan kamala!”, hän sanoi. ”Seinät ovat aivan sileät ja valkoiset. Ja katsopas noita ikkunoita! Ne ovat aivan liian isot!” Hän kävi hyvin hiljaiseksi.

”Minä häivyn takaisin kotiin!”, hän sanoi ja kääntyi lähteäkseen.

Sitten hän äkkiä päästi pienen kirkaisun. Roope-kissa oli hypännyt ulos ikkunasta!

”Älä murehdi”, minä sanoin nopeasti. ”Se on hypännyt vain ulos parvekkeelle. Katso.”

Anna-muori ryntäsi ohitseni parvekkeelle. Mutta kun hän pääsi sinne, hän unohti koko Roopen. Parveke oli valtava, ja hän saattoi nähdä kaukana siintävät vuoret ja jopa vähän merta. Anna-muori kyyristyi alas niin, ettei voinut nähdä katonharjoja – ainoastaan vuoret ja taivaan. Anna-muori päätti sittenkin jäädä.

Mutta seuraavana päivänä, kun menin auttamaan häntä tavaroiden purkamisessa, hän näytti yhä hyvin onnettomalta.

”Oletko huolissasi, koska kaikki eläimesi ovat niin kaukana?”, kysyin häneltä.

”Kyllähän minä niitä aika lailla kaipaan”, hän huokasi.

”Mikset sitten käy hakemassa niitä?”, minä kysyin.

Anna-muori iski minulle silmää ja virnistä hauskaasti.

Ketään ei ollut kotona, kun tulin käymään hänen luonaan seuraavana päivänä. Anna-muori oli lähtenyt maalle linja-autolla.

Sinä yönä heräsin omituiseen kaakattavaan äänen, joka kantautui ylös portaikkoa. Mitähän se oikein oli? Tietenkin! Kanat! Ne olivat varmaan olleet liian peloissaan mennäkseen hissiin!

Seuraavana aamuna autoin Anna-muoria ruokkimaan kanat.

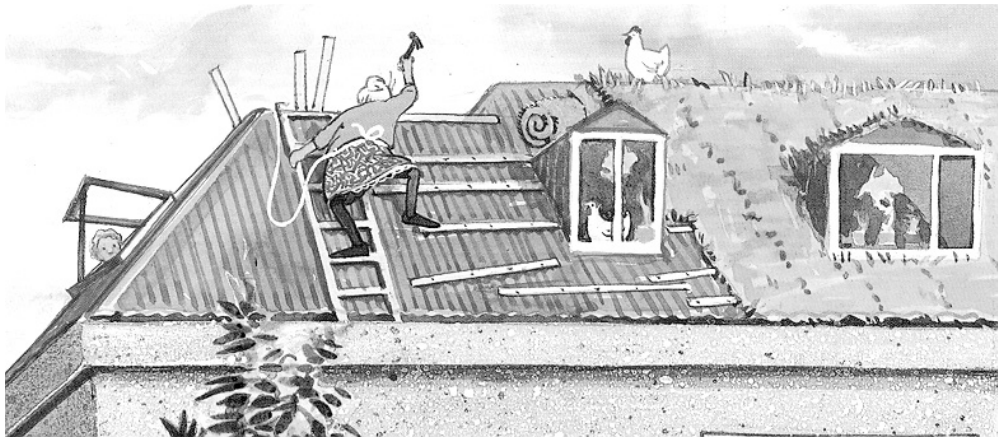

”Tuntuu kuin olisin taas kotona”, hän sanoi. ”Kanat kaakattelevat kaikkialla ympärilläni, ja jos siristän silmiäni, voin helposti kuvitella, että näkemäni vuoret ovat samoja kuin lähellä maatilaani. Ei puutu muuta kuin mullan ja ruohon tuoksu.” Äkkiä hän avasi silmänsä apposen auki ja nousi istumaan. Anna-muori oli selvästikin saanut jonkin uuden ajatuksen.

”No juu”, hän sanoi. ”Eikös sinustakin olisi aika mukavaa, jos katolla olisi hieman ruohoa? Luulenpa, että meidän on käytävä huomenna kaupungilla!”

Ja juuri niin me teimme.

Kun pääsimme kotiin, Anna-muori kantoi nurmen palat ylös katolle. Hän levitti ne huolellisesti ja kiinnitti ne niin, etteivät ne pääsisi putoamaan.

Anna-muori on nyt paljon onnellisempi. Hän on tehnyt palasen maaseutua tänne kaupunkiin. Hän pitää nyt kattopuutarhastaan yhtä paljon kuin ennen maatilastaan. Ja katolla kasvaa jälleen kukkia.

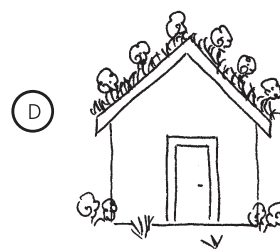
Anna-muori on erilainen kuin kukaan muu tuntemani. Hän voi tehdä mitä tahansa! Nyt häntä vaivaa vain yksi asia: Kuinka hän saisi lehmän hissiin?!

Kysymykset Kukkia katolla

1. Kuka tarinaa kertoo?

- (A) muori
- (B) lapsi
- (C) lääkäri
- (D) maanviljelijä

2. Mikä näistä muistuttaa eniten Anna-muorin maataloa?

3. Miksi lääkäri oli sitä mieltä, että Anna-muorin pitäisi muuttaa kaupunkiin?

- (A) koska hän oli yksinäinen ilman ystäviään
- (B) jotta hän voisi asua sukulaistensa kanssa
- (C) koska hän ei pystynyt pitämään huolta eläimistään
- (D) siltä varalta, että hän tarvitsisi jonkun pitämään hänestä huolta

4. Kuka tarjoutui pitämään huolta Anna-muorin eläimistä, kun hän muutti kaupunkiin?

- A naapuritilan väki
- B lääkäri
- C Anna-muorin perhe
- D Roope

5. Anna-muori ei pitänyt uuden asuntonsa seinistä ja ikkunoista. Mistä muusta syystä hän oli onneton?

- A Hän oli sairas.
- B Hän kaipasi kissaansa.
- C Hän ei pitänyt parvekkeesta.
- D Hänellä oli koti-ikävä.

6. Miksi Anna-muori kirkaisi, kun kissa hyppäsi ulos ikkunasta?

7. Kun Anna-muori oli parvekkeella, hän kyyristyi alas niin, ettei voinut nähdä katonharjoja – ainoastaan vuoret ja taivaan. Miksi hän teki näin?

8. Etsi tarinan kohta, joka on tämän Anna-muorin kuvan vieressä: . Miksi Anna-muori iski silmää ja virnisti pikkupojalle?

9. Kirjoita **kaksi** tapaa, joilla Anna-muori sai uuden asuntonsa tuntumaan kotoisalta.

1.

2.

2
1
0
8
9

1
0
8
9

2
1
0
8
9

10. Miltä uusi koti tuntui Anna-muorista tarinan lopussa?

11. Tarinan viimeinen lause kuuluu: ”Kuinka hän saisi lehmän hissiin?!”

Miksi tarina päättyy tähän kysymykseen?

- (A) tarkoituksena on lisätä tarinaan vitsi
- (B) tarkoituksena on selittää tarinan opetus
- (C) tarkoituksena on tehdä tarinasta uskottava
- (D) tarkoituksena on auttaa lukijaa ymmärtämään, mitä tapahtui

12. Minkälaisia tunteita Anna-muori herätti pikkupojassa aluksi muuttaessaan taloon ja sittemmin tarinan lopussa? Kuvaile kumpaakin tunnetta lukemasi tarinan avulla ja selitä, miksi pojan tunteet muuttuivat.

1
0
8
9

3
2
1
0
8
9

13. Minkä seuraavista seikoista tästä tarinasta voi oppia?
- Ⓐ Vanhat ihmiset eivät ole koskaan onnellisia, jos he vaihtavat asuinpaikkaansa.
 - Ⓑ Uuden paikan voi saada tuntumaan kodilta, jos sinne tuo mukanaan tuttuja esineitä tai asioita.
 - Ⓒ Eläinten kanssa voi tottua elämään, vaikka ne ovatkin äänekkäitä.
 - Ⓓ Lapsista ja vanhuksista ei tule hyviä ystäviä.

Seis

Olet päässyt tämän osuuden loppuun. Pysähdy tähän.